

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Legnicka 15, 59-100 Polkowice

tel. (076) 746-52-50, fax. (076) 746-52-53 www.pup.polkowice.pl

---

**Monitoring zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie polkowickim w 2015 roku**

POLKOWICE, listopad 2016r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	6
II. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	18
III. Analiza umiejętności i uprawnień	23
IV. Analiza rynku edukacyjnego	27
V. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	30
VI. Prognoza lokalnego rynku pracy	39
Podsumowanie	42

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodów. Wymaga to systematycznego śledzenia i analizowania zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, procesów dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym, a także formułowania na tej podstawie ocen i wniosków.

Od 2015 roku monitoring zawodów deficytowych prowadzony jest w oparciu o nową metodologię. Opracowane zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinny umożliwić w szczególności realizację zakładanych celów:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo- - kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Monitoring zawodów w powiecie polkowickim opracowany został w oparciu o:

- ✓ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U 2013r. poz. 674 z późn. zm.),
- ✓ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003;
- ✓ tabele wynikowe przetworzone przez system Syriusz dostępne na stronie www.mz.praca.gov.pl
- ✓ dane z system SYRIUSZ, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw

W stosowanej od 20105 roku metodologii podstawowymi miernikami stosowanymi w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki są:

Wskaźnik dostępności ofert pracy

$$B / O_t^k = \frac{\overline{B}_t^k}{\overline{O}_t^k}$$

gdzie: $\overline{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t

$\overline{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika tym dostępność niższa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie: DB_t^k -liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k -liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie: OB_t^k -odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

W nowej metodologii identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki, co prezentuje poniższa tabela.

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B / O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B / O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B / O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Poniższy wykres nr 1 przedstawia liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Polkowice na przestrzeni lat 2013 – 2015.

W roku 2015 zarejestrowanych było 2452 osoby , w tym 1435 kobiet.

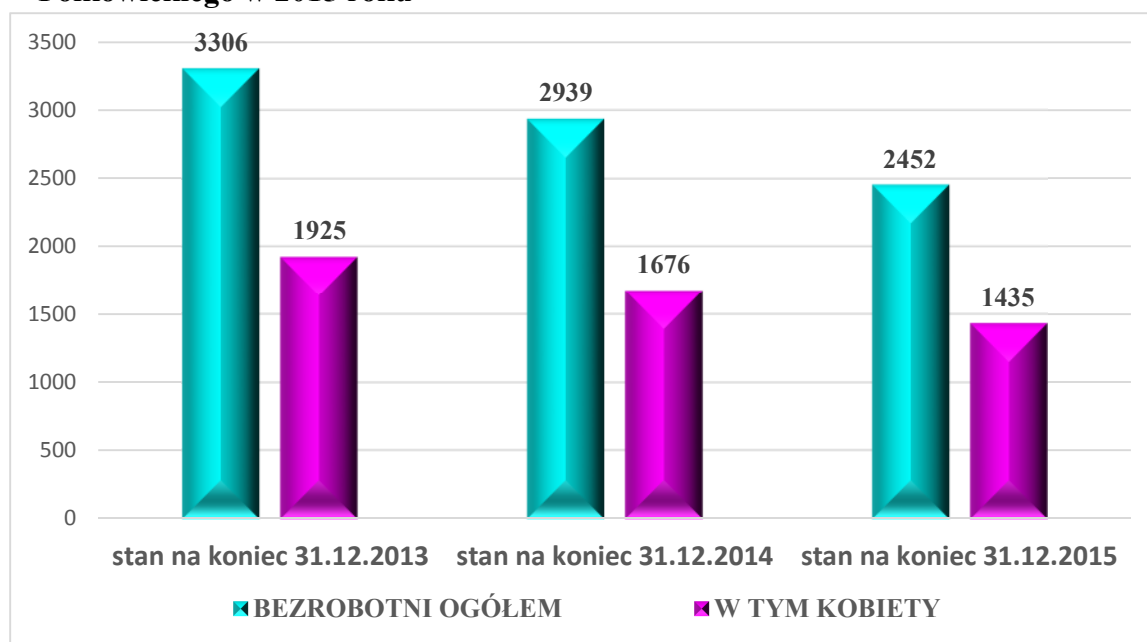
Na koniec 2014 roku zarejestrowanych było 2939 osób z czego 1676 stanowiły kobiety.

W analogicznym okresie 2013 roku bezrobotnych zarejestrowanych było 3306 osób, w tym 1925 kobiet.

Analizując sytuację na rynku pracy w powiecie polkowickim należy stwierdzić, że liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP systematycznie maleje. Porównując rok 2015 do roku 2014, liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 487 osób, w tym kobiet o 241 osób.

Analogicznie do roku 2013 liczba zarejestrowanych spadła o 854 a kobiet o 490 osób.

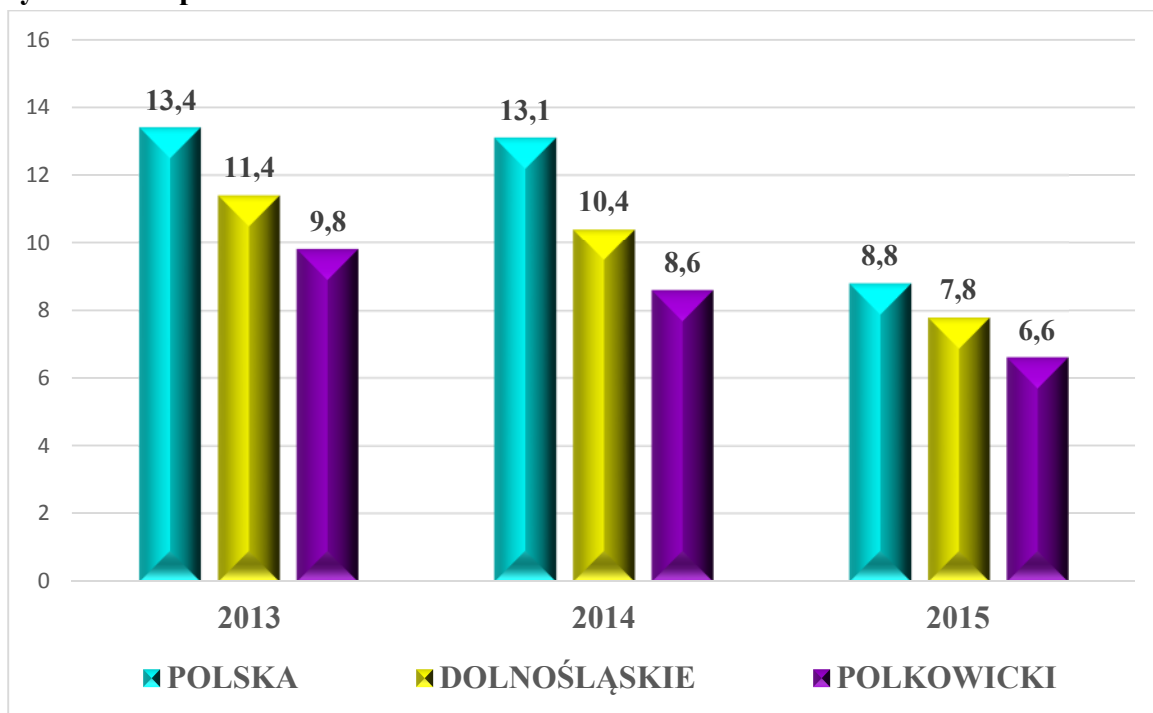
Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy Powiatu Polkowickiego w 2015 roku

Źródło: (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Stopa bezrobocia w powiecie polkowickim na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 6,6%. Była ona niższa niż stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim oraz w Polsce.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w 2015 roku.

Źródło: (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

W 2015 roku do Urzędu Pracy ogółem wpłynęło 3751 ofert pracy (3607 –PUP, 144 – Internet).

Oferty pracy według wielkich grup zawodów przedstawiają się następująco:

- pracownicy usług i sprzedawcy – 1120
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 590
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 556
- pracownicy wykonujący prace proste – 429
- technicy i inny średni personel - 423
- specjaliści – 349
- pracownicy biurowi – 219
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy- 34
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - 31

W przypadku powiatu polkowickiego oferty pracy są nadreprezentowane w urzędzie, oznacza to , że pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w Internecie. Sytuacja ta występuje we wszystkich wielkich grupach zawodów.

Tabela 1. Oferty pracy w 2015 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	3607	144	3751
PRZEDSTWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	22	9	31
SPECJALIŚCI	232	117	349
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	414	9	423
PRACOWNICY BIUROWI	219	0	219
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1117	3	1120
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	34	0	34
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	587	3	590
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	553	3	556
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	429	0	429
wskaźnik struktury według źródeł			
Ogółem			
PEZRDSAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWANICY	70,97%	29,03%	100%
SPECJALIŚCI	66,48%	33,52%	100%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	97,87%	2,13%	100%
PRACOWNICY BIUROWI	100,00%	0,00%	100%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	99,73%	0,27%	100%

ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	99,49%	0,51%	100%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	99,46%	0,54%	100%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
Ogółem	100,00%	100,00%	
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWANICY	0,61%	6,25%	0,10
SPECJALIŚCI	6,43%	81,25%	12,16
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	11,48%	6,25%	1,84
PRACOWNICY BIUROWI	6,07%	0,00%	
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	30,97%	2,08%	14,86
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,94%		
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	16,27%	2,08%	7,81
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	15,33%	2,08%	7,36
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	11,89%	0,00%	

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	315
7112	Murarze i pokrewni	78
5153	Gospodarze budynków	73
5120	Kucharze	70
7222	Ślusarze i pokrewni	66
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	58

9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	57
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	49
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	47
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	44
5141	Fryzjerzy	43
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	37
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	36
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	34
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	34
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	31
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	29
4110	Pracownicy obsługi biurowej	28
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	27
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	26

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	529
5120	Kucharze	124
7112	Murarze i pokrewni	107
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	92
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	90
5141	Fryzjerzy	90
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	86
5153	Gospodarze budynków	85
4110	Pracownicy obsługi biurowej	81
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	79
7512	Piekarze ,cukiernicy i pokrewni	77
7222	Ślusarze i pokrewni	76
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	76
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	74
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	55

4321	Magazynierzy i pokrewni	50
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	49
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	45
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	42
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	41

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Grupy zawodów, w których napływ i stan na koniec okresu sprawozdawczego były największe to sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), kucharze, murarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, fryzjerzy, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne, gospodarze budynków, pracownicy obsługi biurowej, pracownicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	100,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	100,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	100,00
2514	Programiści aplikacji	100,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	100,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	100,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	100,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	100,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	100,00
3118	Kreślarze	100,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	100,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	100,00
3323	Zaopatrzeniowcy	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3355	Policjanci	100,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	100,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	100,00

4120	Sekretarki (ogólne)	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
5132	Barmani	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
6122	Hodowcy drobiu	100,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	100,00
7121	Dekarze	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7125	Szklarze	100,00
7213	Blacharze	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	100,00
7322	Drukarze	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00
8311	Maszyniści kolejowi i metra	100,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
9121	Praczk ręczne i prasowacze	100,00
9334	Układacze towarów na półkach	100,00

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia 2015 roku wystąpił w zawodach:

- ✓ specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska,
- ✓ dietetycy i specjaliści do spraw żywienia,
- ✓ nauczyciele szkół podstawowych,
- ✓ programiści aplikacji,
- ✓ projektanci i administratorzy baz danych,
- ✓ archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych,
- ✓ kompozytorzy, artyści i specjaliści dziedzin pokrewnych,
- ✓ technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni,
- ✓ kreślarze,
- ✓ operatorzy urządzeń energetycznych,
- ✓ operatorzy aparatury medycznej
- ✓ zaopatrzeniowcy,
- ✓ sekretarze medyczni i pokrewni,
- ✓ policjanci,
- ✓ instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej,
- ✓ plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni,
- ✓ sekretarki (ogólne)
- ✓ operatorzy wprowadzania danych
- ✓ operatorzy centrali telefonicznych

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	5,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	3,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3,00
7322	Drukarze	3,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo – transportowych i pokrewni	3,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	2,50
3323	Zaopatrzeniowcy	2,50
7125	Szklarze	2,50

8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	2,33
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	2,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	2,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	2,00
5152	Pracownicy usług domowych	2,00
7213	Błacharze	2,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	2,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	2,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,00
9334	Układacze towarów na półkach	2,00

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

W 2015 roku wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy dla następujących grup zawodów:

- ✓ sprzedawcy(konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej,
- ✓ kierownicy sprzedaży w marketach,
- ✓ pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowania,
- ✓ drukarze,
- ✓ maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni,
- ✓ technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni,
- ✓ zaopatrzeniowcy,
- ✓ szklarze,
- ✓ maszyniści kotłów parowych i pokrewni,
- ✓ specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy o ochrony środowiska,
- ✓ konduktorzy i pokrewni,
- ✓ pracownicy usług domowych,
- ✓ blacharze,
- ✓ jubilerzy, złotnicy i pokrewni
- ✓ robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	00,0
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	0,00
3118	Kreślarze	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0,00
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,00

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Najmniejszy wskaźnik płynności bezrobotnych w 2015 roku odnotowano dla następujących grup zawodów :

- ✓ dyrektorzy generalni i zarządzający,
- ✓ kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych,
- ✓ kierownicy w gastronomii,
- ✓ kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym,
- ✓ inżynierowie i chemicy i pokrewni,
- ✓ literaci i inni autorzy tekstów,
- ✓ kreślarze,

- ✓ pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni,
- ✓ operatorzy sieci i systemów komputerowych,
- ✓ maszynistki i operatorzy edytorów tekstu,
- ✓ bukmacherzy, krupierzy i pokrewni,
- ✓ recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych),
- ✓ pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
- ✓ monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych

Tabela 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	PUP					Internet	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok
1	KIEROWNICY	11,00	10,00	10,00	0,00	0,00	4,00	18	9	3,70	0,87	9	5	1,75	40,00	0,91	-	-
2	SPECJALIŚCI	306,00	314,00	133,00	16,00	12,03	60,00	172	116	10,42	9,28	163	25	6,53	45,11	1,03	-	-
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	343,00	381,00	192,00	14,00	7,29	86,00	265	9	39,42	8,83	204	34	6,02	44,79	1,11	-	-
4	PRACOWNICY BIUROWI	167,00	166,00	89,00	8,00	8,99	36,00	119	0	55,46	3,84	95	43	2,22	40,45	0,99	-	-
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	824,00	905,00	587,00	39,00	6,64	332,00	908	3	38,31	29,37	620	102	6,08	56,56	1,10	-	-
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	61,00	64,00	86,00	0,00	0,00	61,00	24	0	29,17	0,77	80	3	26,67	70,93	1,05	-	-
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	758,00	852,00	609,00	10,00	1,64	376,00	535	3	12,45	17,34	643	76	8,48	61,74	1,12	-	-
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	196,00	231,00	157,00	0,00	0,00	103,00	537	3	24,07	17,41	176	62	2,83	65,61	1,18	-	-
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	355,00	392,00	268,00	8,00	2,99	170,00	381	0	19,42	12,28	283	51	5,58	63,43	1,10	-	-

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPIPS)

II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter strumieniowy, gdyż porównuje dane o nowych rejestracjach bezrobotnych z liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Tabela nr 8 i 8a przedstawia nam ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych oraz deficytowych w 2015 roku.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych, czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawody deficytowe to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Z poniższej tabeli możemy wywnioskować iż najwięcej ofert wpływało dla następujących zawodów:

- Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń – 66,67 (średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy),
- Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania – 33,33 (średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy).

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP + OHP + EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	2	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1	0,00	0,00
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	1	0,00	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewne	0	0,00	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,00	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0	33,33	33,33

2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0	0,00	0,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	0		0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0	66,67	66,67

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela 8a. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych CBOP (PUP + OHP + EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2142	Inżynierowie budownictwa	0,08	0,75	0,11		1,00	0,00	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	1,42	10,75	0,13	0,00	1,00	3,92	3,92
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0,08	0,58	0,14			57,14	57,14
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	1,83	6,08	0,30	50,00	1,00	4,00	4,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,33	4,42	0,30	0,00	1,17	24,39	19,51
3331	Spedytorzy i pokrewni	0,83	2,58	0,32		1,00	31,58	31,58
2151	Inżynierowie elektrycy	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0,08	0,25	0,33		1,00	33,33	33,33
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,92	2,08	0,44		1,50	0,00	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,08	0,17	0,50		1,00	0,00	0,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,17	0,50		1,00	50,00	50,00

3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,08	0,17	0,50		1,00	50,00	50,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,25	2,50	0,50	0,00	1,50	12,50	12,50
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,42	0,83	0,50			70,00	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,67	1,17	0,57		3,00	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	2,42	3,50	0,69	0,00	1,00	0,00	0,00

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Poniższa tabela nr 9 przedstawia **zawody zrównoważone**, czyli takie w których liczba bezrobotnych jest zbliżona do liczby dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Natomiast z tabeli nr 10 i 10a możemy się dowiedzieć, które z zawodów są zawodami maksymalnie nadwyżkowymi, a które są nadwyżkowe.

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje przewaga liczebna bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobocie długotrwale powyżej mediany (Me) oraz niski odpływ netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Maksymalna nadwyżka wystąpiła w takich elementarnych grupach zawodowych jak:

- Formierzy odlewniczy i pokrewni – 20 osób
- Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów – 9 bezrobotnych
- Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji – 9

Nadwyżka ofert pracy wystąpiła w takich grupach zawodowych jak:

- pomoce kuchenne,
- nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego),
- pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	20
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	9
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	9
4323	Pracownicy do spraw transportu	3
7116	Robotnicy budowy dróg	2
3118	Kreślarze	1

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela 10a. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9411	Pracownicy przygotowujący	7,25	0,58	12,43	57,14	0,94	28,57	28,57

	posiłki typu fast food							
9412	Pomoce kuchenne	16,75	5,25	3,19	55,56	0,90	41,27	33,33
3313	Księgowi	5,92	2,25	2,63	60,00	0,88	40,00	33,33

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

III. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ

Jednym z elementów monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy - zarówno od strony popytowej jak i podaźowej. W analizie przedstawiono uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych oraz umiejętności i uprawnienia, które wymagają pracodawcy w zgłaszanych ofertach pracy.

Z analizy umiejętności i uprawnień zamieszczonych w tabeli nr 11w podziale na wielkie grupy zawodów wynika, że najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są:

- znajomość języków obcych,
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- planowanie i organizacja pracy własnej,
- współpraca w zespole,
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków oraz zarządzanie ludźmi/przywództwo (w przypadku przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników),
- komunikacja ustna/ komunikatywność (w przypadku pracowników biurowych oraz pracowników usług i sprzedaży),
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna (w przypadku robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń i pracowników wykonujących prace proste).

Tabela 11. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Uprawnienia posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
KIEROWNICY			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	22,22
			Znajomość języków obcych	22,22
			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	20,83
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	12,50

			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	11,11
SPECJALIŚCI			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	14,53
			Planowanie i organizacja pracy własnej	11,97
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	7,97
			Wywieranie wpływu	7,69
			Znajomość języków obcych	5,98
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	22,22
			Wywieranie wpływu	22,22
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	11,11
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,34
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,00
PRACOWNICY BIUROWI			Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,74
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,16
			Wywieranie wpływu	1,16
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,16
			Planowanie i organizacja pracy własnej	0,58
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	33,33
			Znajomość języków obcych	33,33
			Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,55
			Wywieranie wpływu	0,60
			Współpraca w zespole	0,48
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI PRZEMIEŚLNICZY			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,66
			Współpraca w zespole	4,08
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,24

			Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,31
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,15
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,80
			Współpraca w zespole	2,76
			Znajomość języków obcych	0,46
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,11
			Współpraca w zespole	1,11

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Poniższa tabela 12, przedstawia liczbę zarejestrowanych bezrobotnych bez zawodu według poziomu wykształcenia oraz typu ukończonej szkoły.

Tabela 12. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 451	322	13,14%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	876	195	22,26%
zasadnicze zawodowe	732	15	2,05%
średnie ogólnokształcące	243	68	27,98%
policealne i średnie zawodowe	416	44	10,58%
wyższe	184	0	0,00%
wg typu ukończonej szkoły:			

zasadnicza szkoła zawodowa	344	12	3,49%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	118	35	29,66%
liceum ogólnokształcące	127	54	42,52%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające	9	0	0,00%
liceum uzupełniające	14	0	0,00%
szkoła policealna	35	2	5,71%
wyższa	140	0	0,00%
brak danych źródłowych	1664	219	13,16%

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Ogółem w 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Polkowicach zarejestrowanych było 2451 osób bezrobotnych z czego 322 to osoby bez zawodu. Stanowiło to 13,14% ogółu zarejestrowanych.

Wg poziomu wykształcenia :

- ✓ najwyższy odsetek bezrobotnych bez zawodu stanowili bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 27,98% - 68 osób,
- ✓ następnie wykształcenie gimnazjalne i poniżej 22,26% - 195 osób,
- ✓ wykształcenie policealne i średnie zawodowe 10,58%-44 osoby ,
- ✓ oraz wykształcenie zasadnicze zawodowe 2,05% - 15 osób .

Wg typu ukończonej szkoły odsetek zarejestrowanych bezrobotnych bez zawodu przedstawia się następująco :

- ✓ liceum ogólnokształcące 42,52 %- 54 osoby,
- ✓ technikum 29,66% - 35 osób,
- ✓ brak danych źródłowych 13,16%- 219 osób
- ✓ szkoła policealna 5,71% -2 osoby,
- ✓ zasadnicza szkoła zawodowa 3,49 % - 12 osób.

IV. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza ta pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzących na rynek pracy. Źródłem informacji do opisywanej analizy są dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, zawodów i specjalności.

Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy.

Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy pozwala wskazać w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Pozwala ona na konstruowanie wniosków dla systemu kształcenia.

4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w powiecie polkowickim wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodem deficytowym są spedytorzy i pokrewni. Natomiast w zawodach zdefiniowanych jako nadwyżkowe i zrównoważone nie ma uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 13. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0

2142	Inżynierowie budownictwa	0
2151	Inżynierowie elektrycy	0
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3331	Spedytorzy i pokrewni	15
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
3118	Kreślarze	0
3313	Księgowi	0
4323	Pracownicy do spraw transportu	0
7116	Robotnicy budowy dróg	0
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu Fast Food	0
9412	Pomoce kuchenne	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół

		ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

W powiecie polkowickim, największy wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów występuje wśród osób kończących zasadniczą szkołę zawodową, następnie technikum, liceum ogólnokształcące.

Porównując do roku 2014 obserwujemy spadek wskaźnika w większości typów szkół.

Wzrost wskaźnika zanotowano jedynie wśród absolwentów liceów uzupełniających.

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	59	0	26	13	44,07%	22,03%
szkoła przysposabiająca do pracy			0	0		
technikum	140	0	60	22	42,86%	15,71%
liceum ogólnokształcące	110	0	35	16	31,82%	14,55%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	7	0	1	2	14,29%	28,57%
szkoła policealna	0	0	6	3		

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

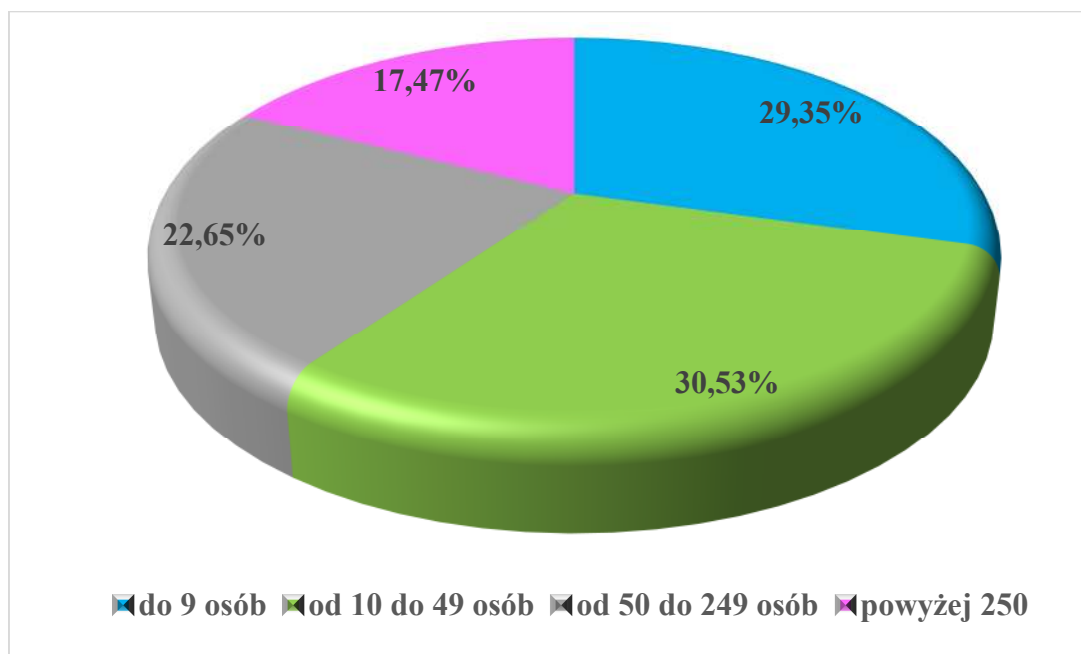
Pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie to będzie pośrednio pozwalało na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach zadzwonił do 191 przedsiębiorstw z pytaniem, *czy zechcieliby wziąć udział w naszym badaniu?* 120 firm odmówiło wypełnienia ankiety, 71 pracodawców wyraziło zgodę i wzięło udział w badaniu.

Badanie kwestionariuszowe prowadzone jest raz w roku.

Pytania znajdujące się w kwestionariuszu do badania przedsiębiorstw pozwolą nam na uzyskanie informacji o cechach kandydatów, które w opinii pracodawców odgrywają kluczową rolę w procesie rekrutacji. Możemy z nich także wywnioskować, w których zawodach przedsiębiorcy mają problemy z pozyskiwaniem kandydatów do pracy i jakich umiejętności brakuje u potencjalnych pracowników w danym zawodzie.

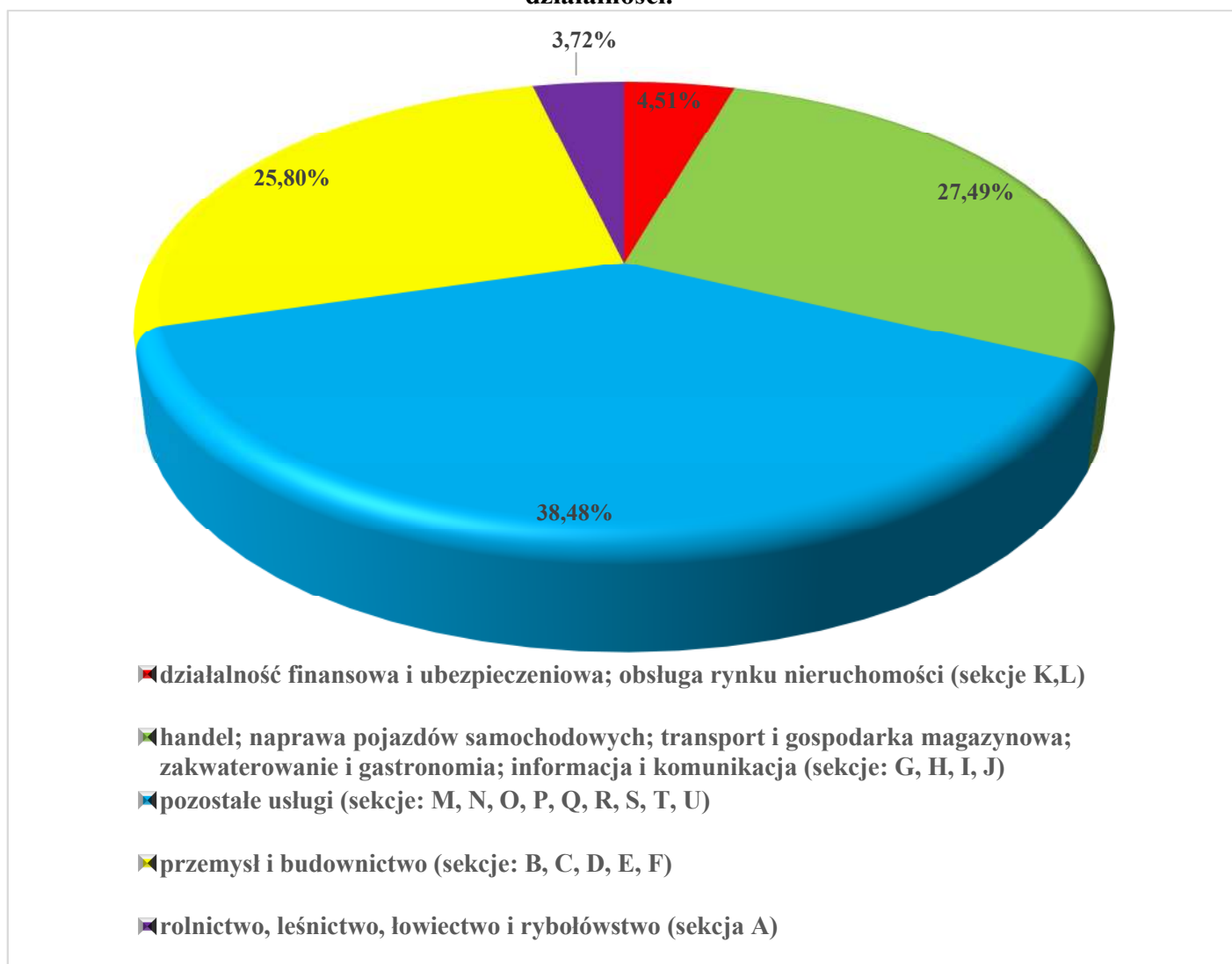
Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowili pracodawcy prowadzący działalność w zakresie pozostałych usług.

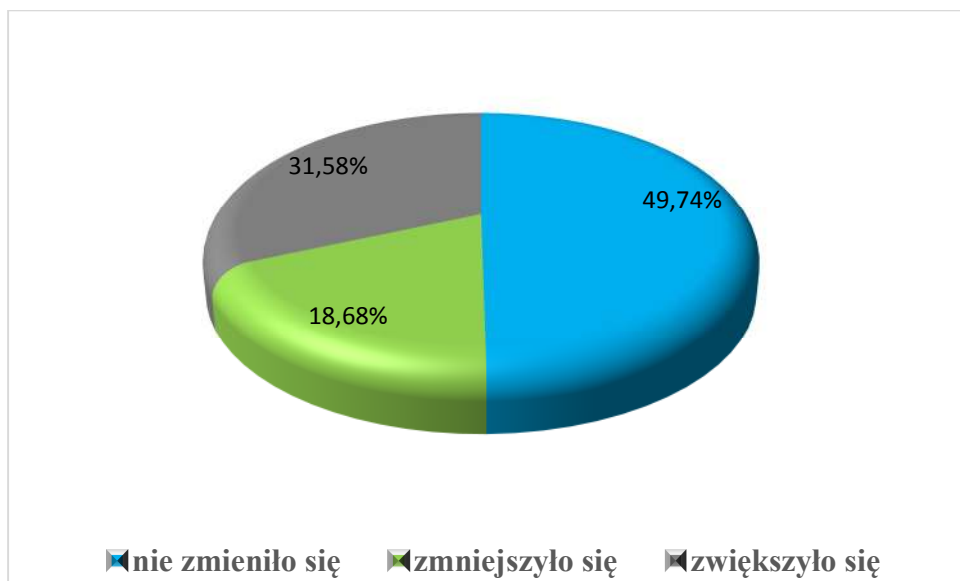
Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS

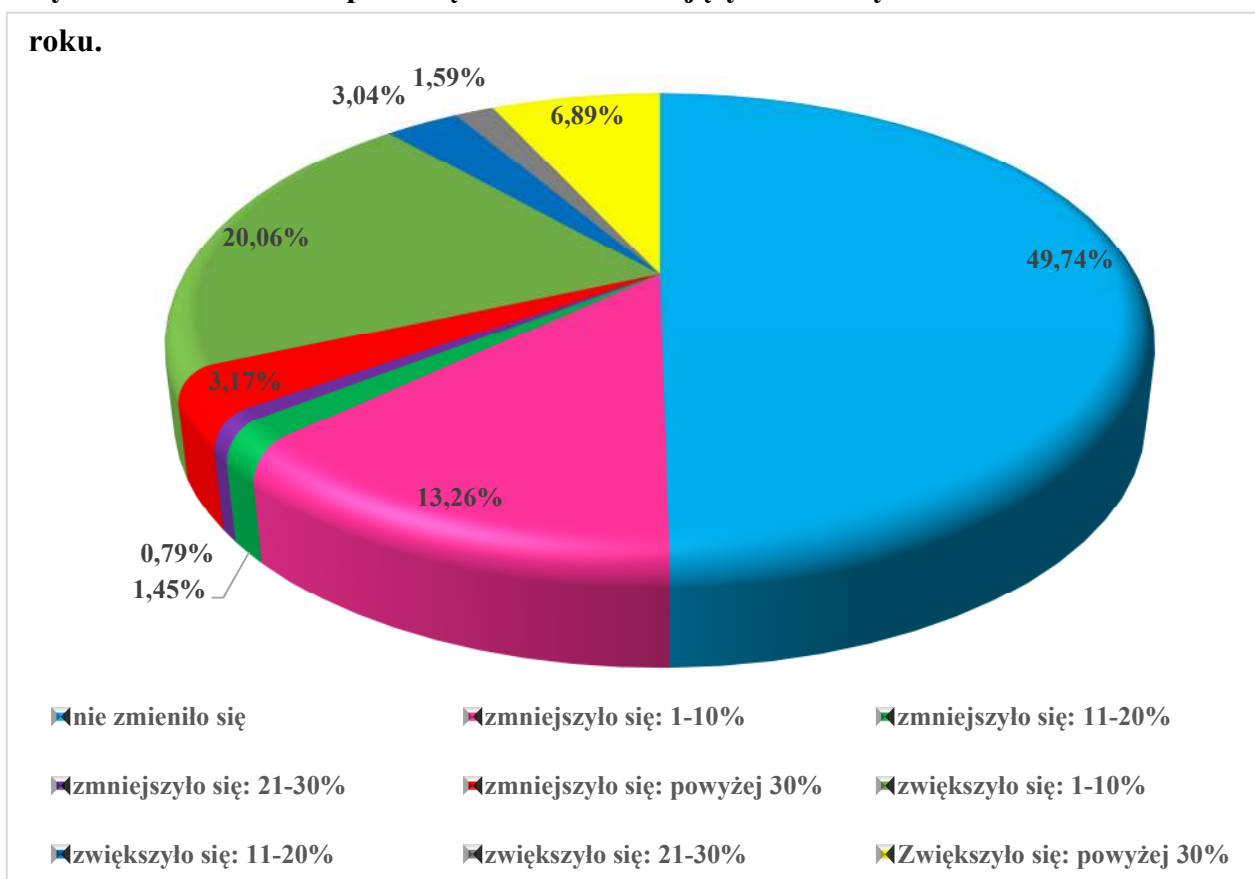
W 2015 r. zwiększenie zatrudnienia w swoich przedsiębiorstwach zadeklarowało 31,58% badanych. W tym samym czasie redukcję zatrudnienia dokonało 18,68% badanych firm. W analizowanym okresie 49,75% pracodawców nie dokonała zmian w zatrudnieniu.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS

Rysunek 3a. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych.

Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku

$$\underline{\underline{WZ = 12,89}}$$

Oznacza to, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy o tyle punktów procentowych od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie.

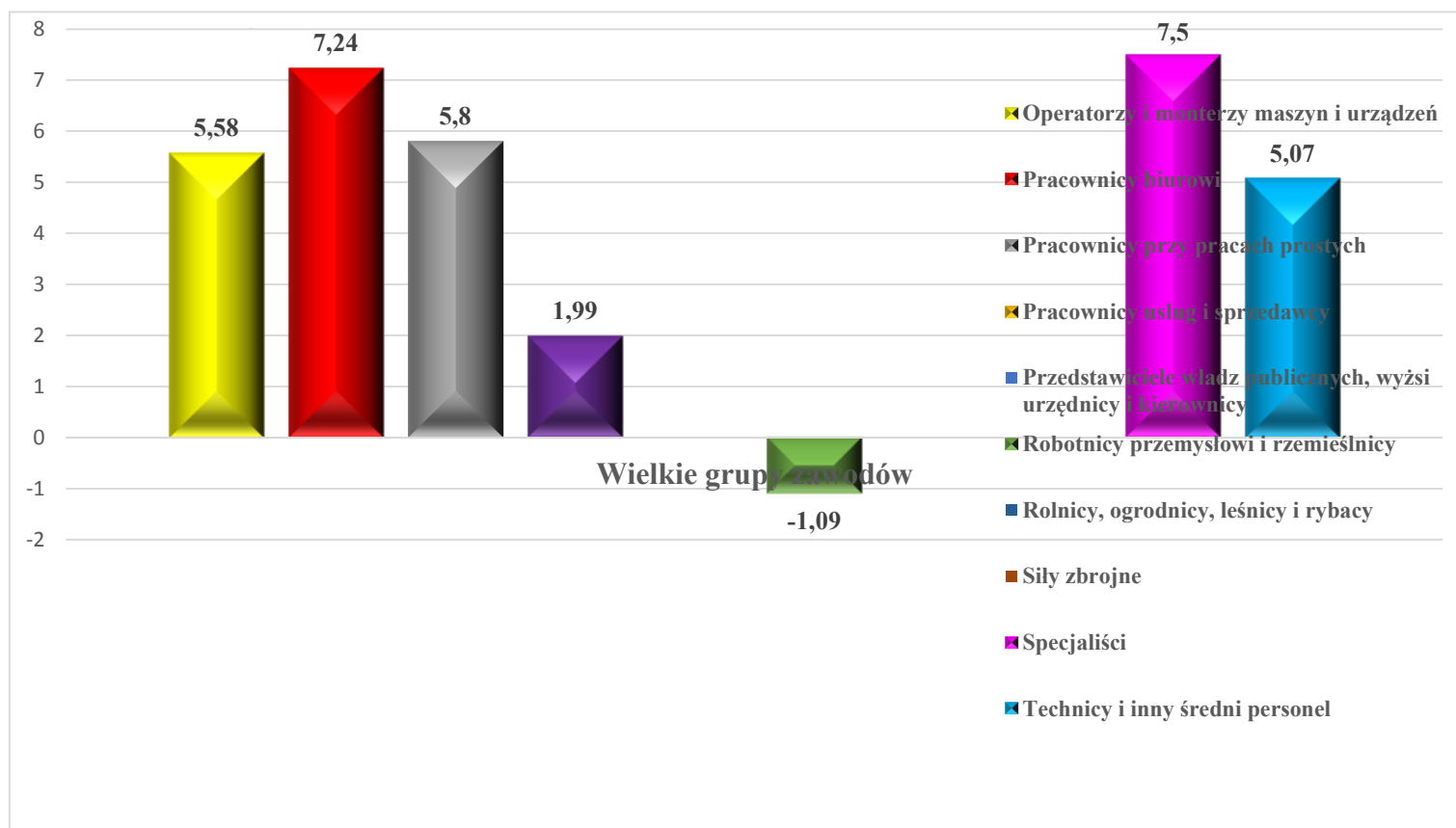
Poniższy Rysunek nr 4 przedstawia nam wskaźnik zatrudnienie netto. Był on zróżnicowany w zależności od wielkiej grupy zawodów. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grupy wielkiej- Specjaliści oraz Pracownicy biurowi. W przypadku grupy Robotnicy przemysłowi

i rzemieślnicy, wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemną co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujący przyjęcia w tej grupie był mniejszy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia w tej grupie zawodów.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

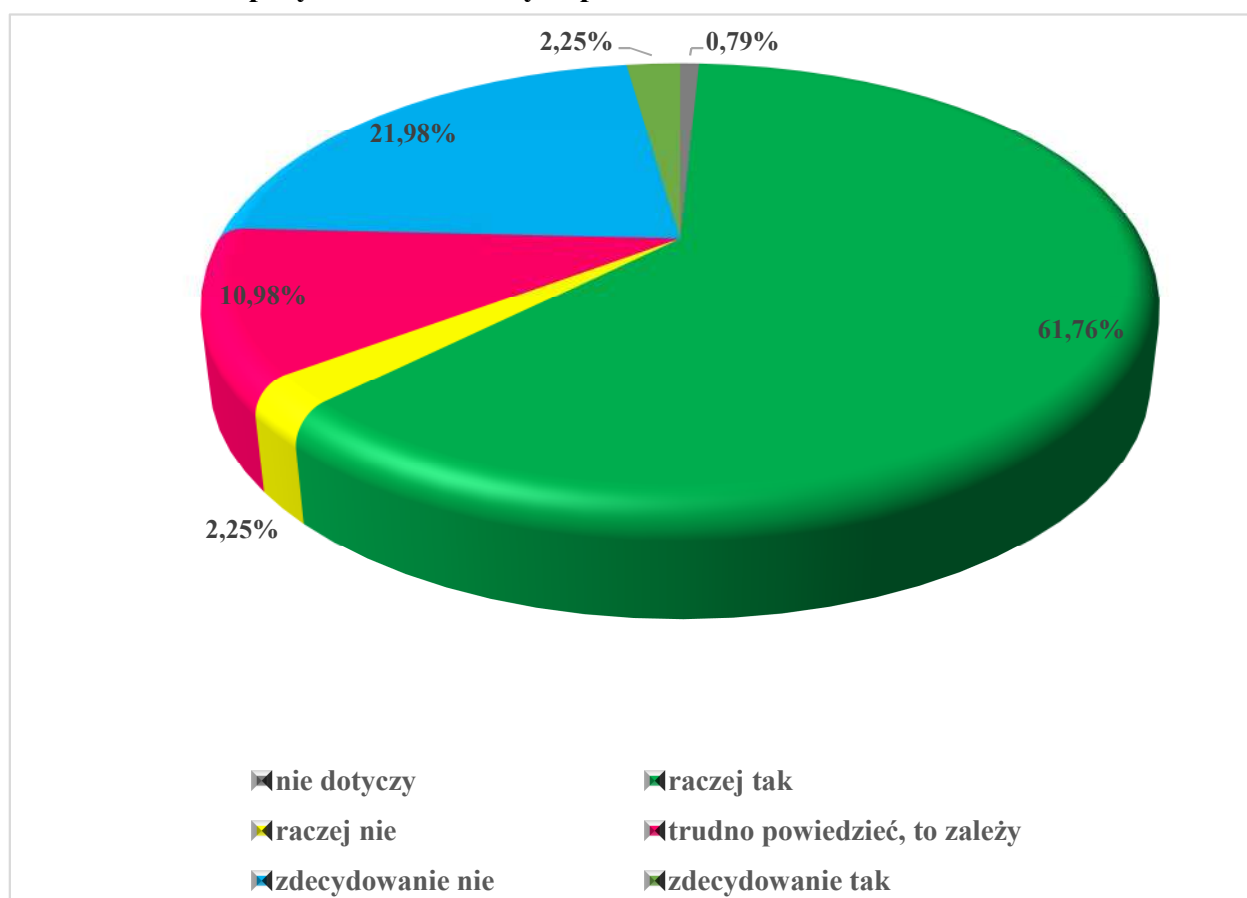
Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5,58
Pracownicy biurowi	7,24
Pracownicy przy pracach prostych	5,80
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,99
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-1,09
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	7,50
Technicy i inny średni personel	5,07

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku.

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Przy poszukiwaniu kandydata do pracy niezmiernie ważne jest, jaką metodę pozyskania ofert kandydatów wybierze przedsiębiorstwo. Metoda ta wpływa zarówno na ilość dostępnych kandydatów jak też na jakość ich kwalifikacji.

Jeżeli chodzi o pracodawców biorących udział w ankiecie zdecydowana większość – 61,76% badanych odpowiedziała, że raczej ma problem z poszukiwaniem kandydatów do pracy; 21,98% udzieliło odpowiedzi, że w ich firmie zdecydowanie taki problem nie istnieje.

Poniższa tabela 15 przedstawia nam zawody, w jakich najtrudniej znaleźć kandydatów do pracy.

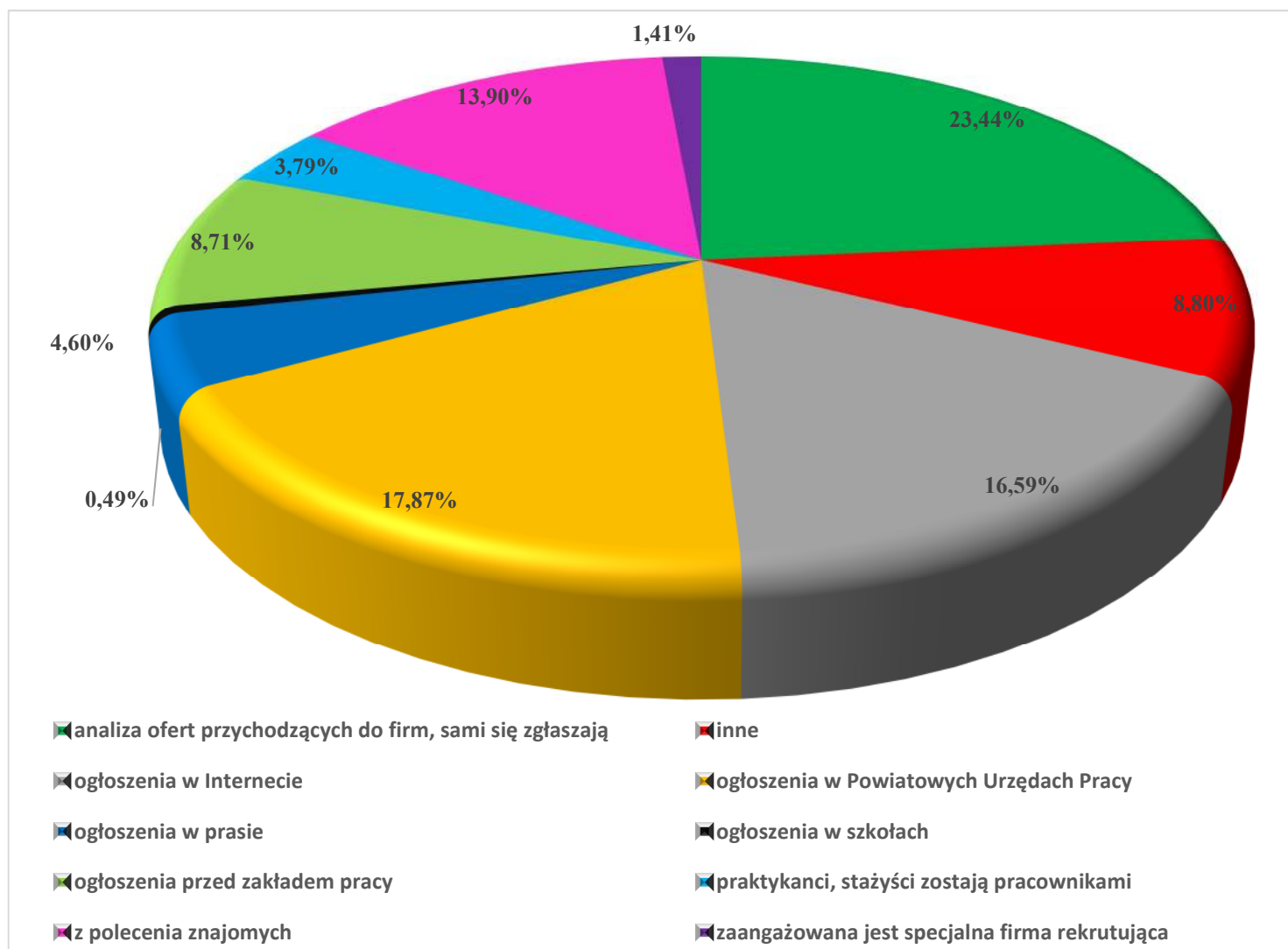
Tabela 15. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	komunikacja ustna / komunikatywność	5,20%	0
	współpraca w zespole	5,20%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,85%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,49%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,49%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,49%	0
	wykonywanie obliczeń	2,49%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,36%	0
	znajomość języków obcych	1,36%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,04%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,04%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,04%	0

	wykonywanie obliczeń	6,04%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,04%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Zamiatacze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Rynek pracy w ostatnich latach bardzo się zmienił. Zadanie znalezienia dobrego pracownika nie jest proste. Osoby wykwalifikowane i specjaliści mają już pracę, albo wyjechali do innych krajów. Czasami barierą są jeszcze wygórowane wymagania oraz rzeczywisty brak kwalifikacji osób wolnych na rynku.

Podczas procesu rekrutacji 23,44% przedsiębiorstw analizuje oferty przychodzące do firmy. Do Powiatowego Urzędu Pracy swoje zgłoszenia daje 17,87% zakładów pracy biorących udział w badaniu. Innymi sposobami szukania pracowników jest zamieszczenie ogłoszenia

w Internecie, przed zakładem pracy, duża część korzysta też z osób polecanych przez

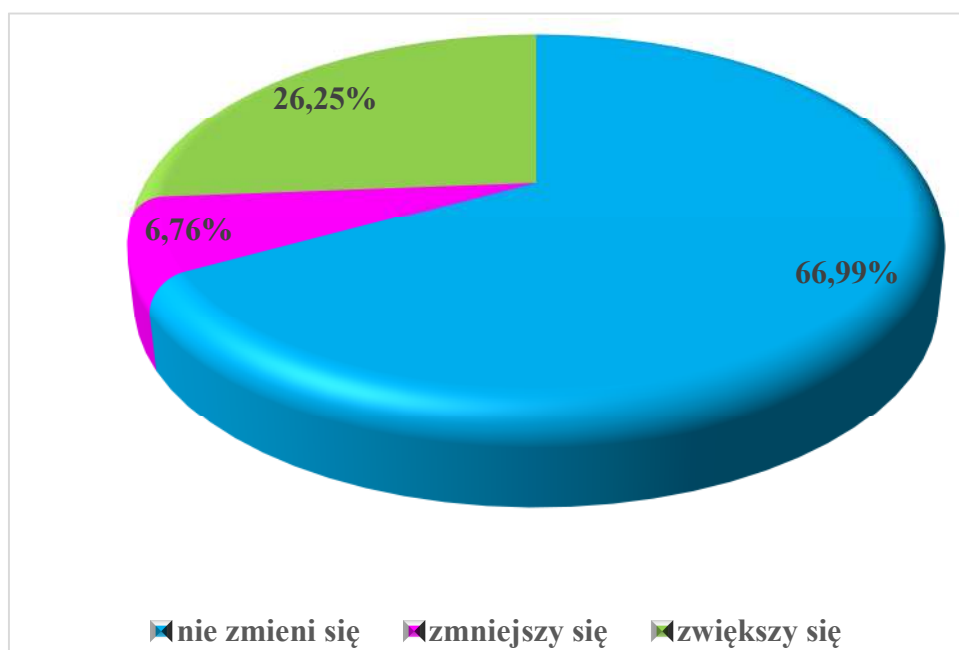
znajomych. W powiecie polkowickim są też firmy, które podczas rekrutacji korzystają z Gminnego Banku Kadr.

VI. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Początek roku to czas, w którym warto prześledzić zmiany, które widoczne były w gospodarce i rynku pracy, a także dokonać próby nakreślenia wizji przyszłości, która może być pomocna zarówno dla potencjalnych pracodawców jak i ich późniejszych pracowników.

Z interpretacji kwestionariusza ankiety, który został przeprowadzony na 71 przedsiębiorstwach w październiku 2015 roku wynika iż 66,99% firm nie zmieni zatrudnienia w ciągu następnego roku, zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało natomiast 26,25% zakładów. Zatrudnienie zmniejszy się natomiast u 6,76% przedsiębiorców

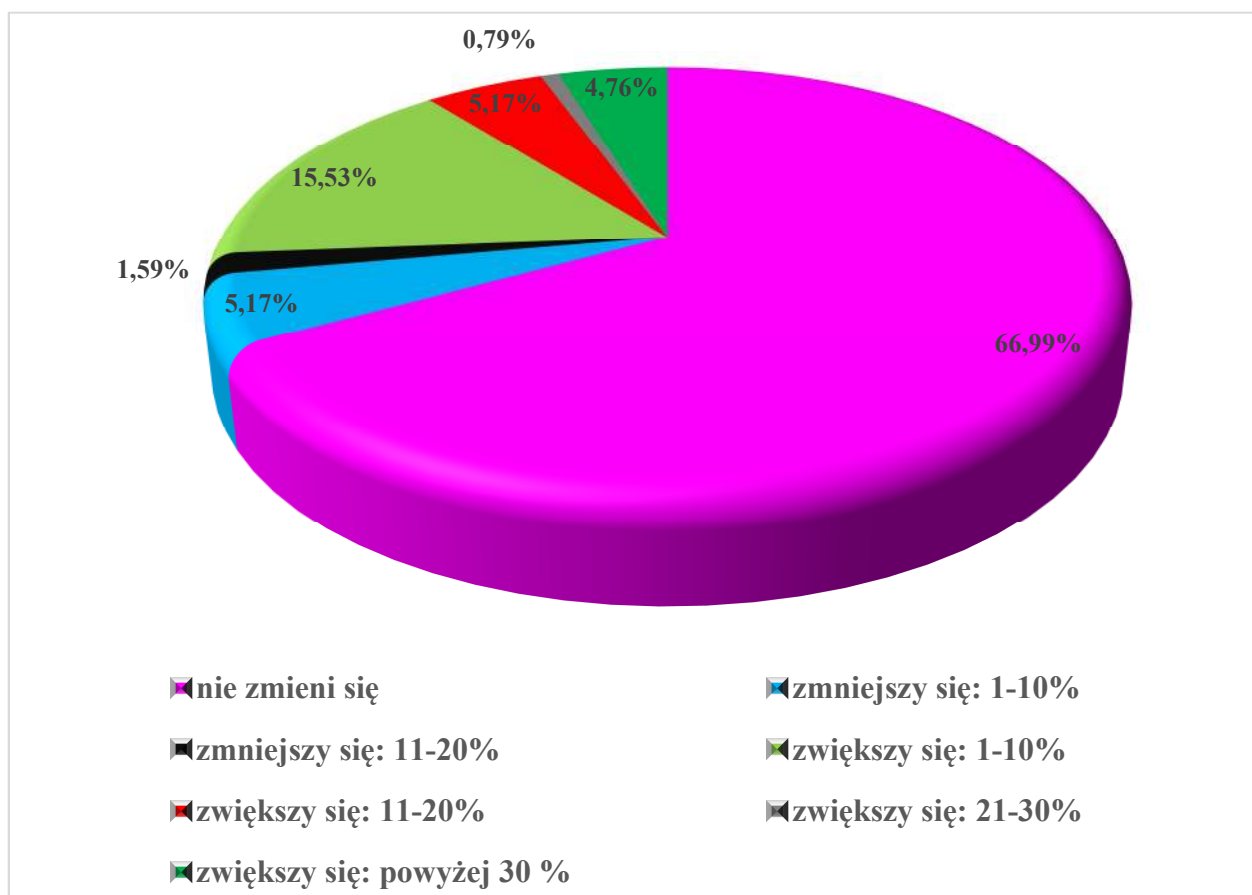
Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Źródło: (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Rysunek 7.1 przedstawia nam dokładniejszy obraz zmian w zatrudnieniu w 2016 roku w przebadanych zakładach.

Rysunek 7.1. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku wynosi:

WZ = 19,49 %

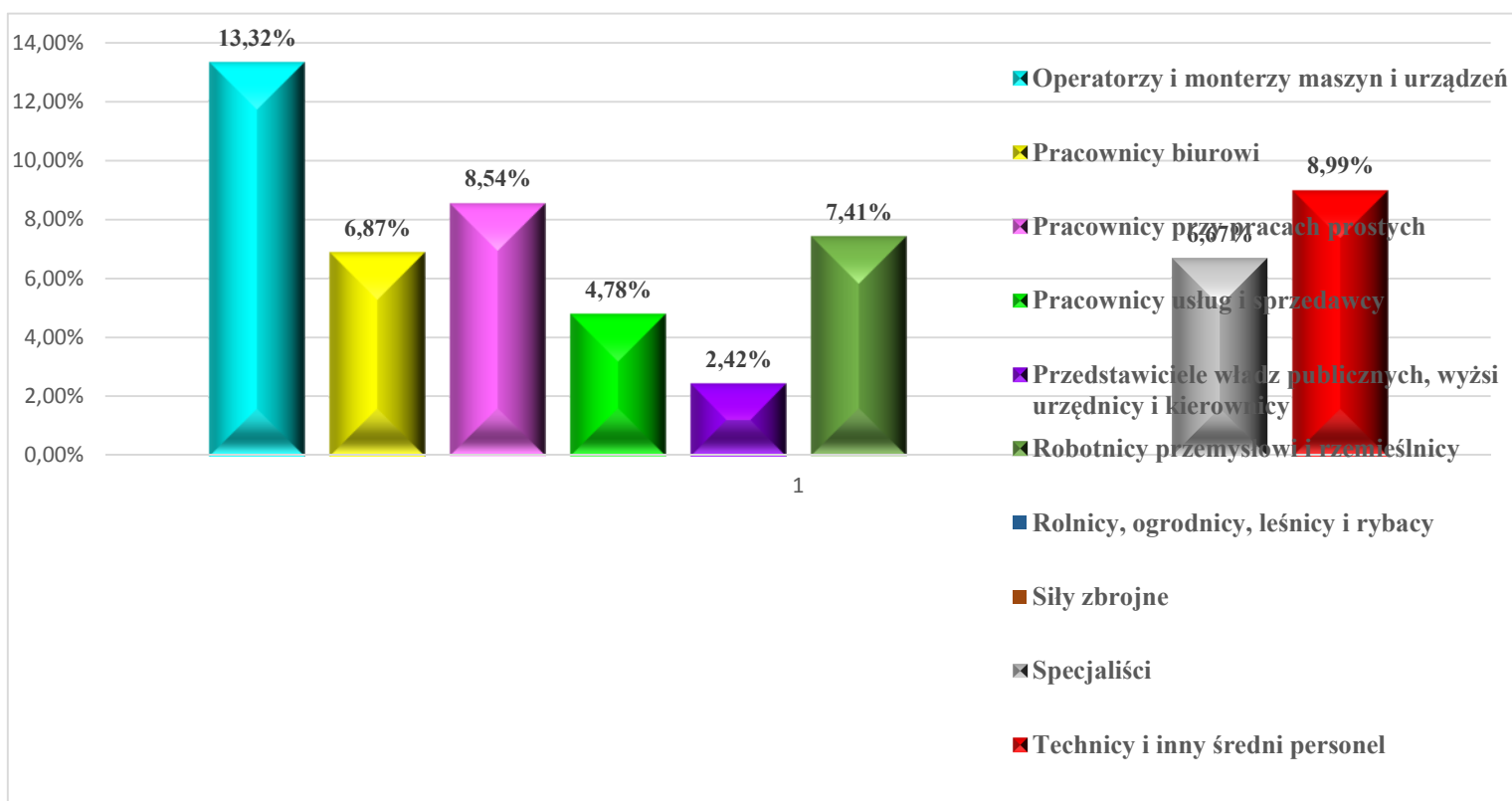
Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13,32%
Pracownicy biurowi	6,87%
Pracownicy przy pracach prostych	8,54%
Pracownicy usług i sprzedawcy	4,78%

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2,42%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7,41%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	6,67%
Technicy i inny średni personel	8,99%

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Źródło:(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

PODSUMOWANIE

Analiza osób bezrobotnych w powiecie polkowickim wykazała zmniejszenie liczby bezrobotnych w porównaniu do stanu na koniec 2014 roku o 487 osób bezrobotnych. Obserwując, przez kolejne lata wstecz, sytuację na lokalnym rynku pracy należy stwierdzić, że liczba bezrobotnych zarejestrowanych w niewielkim stopniu, ale systematycznie maleje. Niepokojącym zjawiskiem jest utrzymujące się wysokie bezrobocie wśród kobiet, w 2015 roku zarejestrowanych było ich 1435. Powodem tego zjawiska jest fakt, że na terenie powiatu dominuje przemysł ciężki. Innym czynnikiem bezrobocia wśród kobiet jest również długi okres pozostawania bez pracy, najczęściej spowodowany wychowaniem dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego, a co za tym idzie brak lub niewielkie doświadczenie zawodowe oraz dezaktualizacja kwalifikacji zawodowych.

Mimo, że wciąż zwiększa się inicjatywa w podejmowaniu działań zwiększających możliwości planowania i poszukiwania zatrudnienia, jest trudno zmienić nastawienie osób długotrwale pozostających bez pracy, osoby te wychodzą z założenia, że podejmowanie jakichkolwiek działań nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, czyli podjęcia pracy. Problem stanowi także brak dobrej komunikacji na terenie powiatu. Problem ten dotyka szczególnie osoby z terenów wiejskich, ponieważ mają one duży problem z dotarciem do pracodawców.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w przebadanym okresie wyodrębniono zawody,

w których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy, do tych zawodów można zaliczyć między innymi specjalistów do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, dietetyków i specjalistów do spraw żywienia, kreślarzy, operatorów aparatury medycznej, zaopatrzeniowców. Z kolei liczba osób bezrobotnych najwyższa jest dla grupy zawodów Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Interpretacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Potrzeby te nie skupiają się tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie nauki szkolnej czy na kursach zawodowych, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, planowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, uwzględnienia przekwalifikowania na przestrzeni całej kariery zawodowej.

Najwięcej ofert wpłynęło dla zawodu: magazynierzy i pokrewni (zawód deficytowy). Maksymalna nadwyżka wystąpiła w takiej elementarnej grupie zawodowej jak: formierzy odlewniczy i pokrewni, z wódm zrównoważony to - kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani

W odniesieniu do osób bezrobotnych, którzy nie posiadają zawodu wskazać należy, że najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej, a następnie osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Na terenie powiatu polkowickiego w 2015 roku najwyższy wskaźnik bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowią absolwenci liceów uzupełniających.

Analizując przeprowadzone badania kwestionariuszowe zauważyć należy, że 18,68% przebadanych przedsiębiorstw wskazało redukcję zatrudnienia w roku 2015, a aż 31,58% określiło, że zatrudnienie zwiększyło się.

Badani Przedsiębiorcy wskazali również na możliwość zwiększenia zatrudnienia w rok 2016, aż o 26,25%, natomiast 6,76% firm wskazało, iż przewidują zmniejszenie zatrudnienia w roku 2016.

Zawodami w jakich najtrudniej było znaleźć pracodawcom odpowiednich kandydatów do pracy były m. in. kierowcy samochodów osobowych i dostawczych oraz sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Jeżeli chodzi o sposób poszukiwania pracowników do pracy, najwięcej zakładów – 23,44% podczas procesu rekrutacji analizuje oferty przychodzące do firmy. Do Powiatowego Urzędu Pracy swoje zgłoszenia daje 17,87% zakładów pracy biorących udział w badaniu.